

**НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В
АВТОНОМНІЙ РЕСПУБЛІЦІ КРИМ ТА М. СЕВАСТОПОЛІ**

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру у вчиненні кримінального правопорушення**

м. Київ

«26» 08 2022 року

Слідчий у кримінальному провадженні - старший слідчий слідчого управління Головного управління Національної поліції в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, старший лейтенант поліції Машкіна Аліна Олександрівна, розглянувши матеріали кримінального провадження № 12022100050000424 від 01.03.2022 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. ч. 1, 2, 3 ст. 110, ч. 1 ст. 433, ч. 2 ст. 437, ч. ч. 1, 2 ст. 438 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінальних правопорушень, відповідно до ст. ст. 36, 42, 276-278, КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Потопальському Олегу Васильовичу, 01.09.1971 року народження, уродженцю м. Ростов-на-Дону російської федерації, громадянину російської федерації, перебуваючому на керівній посаді управління «росгвардії» по Красноярському краю російської федерації, раніше не судимому, зареєстрованому за адресою:

про підозру у відданні наказу на вчинення інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаних з умисним вбивством, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, російська федерація та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 9 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями – № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов’язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є:

- застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави;
- застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;
- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;
- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

Жодні міркування будь-якого характеру, чи то політичного, економічного, військового чи іншого характеру, не можуть слугувати виправданням агресії.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав були закріплі також у Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, який підписаний СРСР, правонаступником якого є російська федерація.

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18 жовтня 1907 року, яка вступила в дію 26 січня 1910 року та 7 березня 1955 року визнана СРСР, правонаступником якого є російська федерація, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього та недвозначного попередження у формі або мотивованого оголошення війни, або ультиматуму з умовним оголошенням війни. Про існування стану війни має бути без зволікання оповіщено нейтральним державам, і він матиме для них дійсну силу лише після отримання оповіщення.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

У зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади російської федерації та службових осіб з числа керівництва збройних сил російської федерації, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення противправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону в порушення порядку встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та

Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і збройних сил російської федерації як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам російської федерації, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту російської федерації на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та збройних сил російської федерації вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців збройних сил російської федерації, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та російської федерації, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території російської федерації службові особи генерального штабу збройних сил російської федерації, на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб збройних сил російської федерації, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей російської федерації, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

У подальшому, починаючи з 20.02.2014, на виконання свого злочинного плану військово-політичне керівництво російської федерації з використанням військовослужбовців російської федерації та інших спецпідрозділів розпочало здійснювати агресію та військові дії щодо України у відношенні її територіальної цілісності та забезпечення правопорядку. Зокрема здійснено окупацію території АР Крим, створено терористичні організації «ДНР» та «ЛНР». При цьому учасники політичного блоку вказаних терористичних організацій, за підтримки та сприяння представників влади російської федерації під виглядом органів державної влади, створили окупаційні адміністрації російської федерації, які

забезпечують подальшу окупацію та здійснюють управління частинами територій Донецької та Луганської областей України на місцевому рівні.

З огляду на викладене, між російською федерацією та Україною з 20 лютого 2014 року триває збройний конфлікт міжнародного характеру.

Водночас, відповідно до Конвенції про захист цивільного населення під час війни, підписаній у м. Женева 12.08.1949, учасниками якої є зокрема Україна та російська федерація (далі Конвенція), сторони домовилися, що з особами, які не беруть активної участі в бойових діях, у тому числі з особами зі складу збройних сил, що склали зброю, а також із тими, хто *horsdecombat* унаслідок хвороби, поранення, затримання чи з будь-якої іншої причини, поводяться гуманно, без будь-якої ворожої дискримінації, причиною якої слугують раса, колір шкіри, релігія чи вірування, стать, походження чи майновий стан чи будь-які інші подібні критерії.

Із цією метою є забороненими й залишатимуться забороненими будь-коли та будь-де такі діяння стосовно зазначених вище осіб:

- а) насилля над життям й особистістю, зокрема всі види вбивств, завдання каліцтва, жорстоке поводження й тортури;
- б) захоплення заручників;
- с) наруга над людською гідністю, зокрема образливе та принизливе поводження;
- д) засудження та застосування покарання без попереднього судового рішення, винесеного судом, який створено належним чином і який надає судові гарантії, визнані цивілізованими народами як необхідні (стаття 3 Конвенції).

Відповідно до положень ст. 27 Конвенції особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

З урахуванням положень стосовно здоров'я, віку та статі, сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, має право поводитися з усіма ними однаково, без жодної дискримінації, зокрема стосовно раси, релігії або політичних переконань.

Згідно із ст. 147 Конвенції серйозні порушення, про які йдеться у Конвенції, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, тортури або нелюдяне поводження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричиняють велике страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю, нелегальна депортaciя чи переведення або нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, примушення особи, що перебуває під захистом, служити в збройних силах ворожої держави, або умисне відбирання в особи, що перебуває під захистом, прав на справедливий і офіційний судовий процес, рекомендований цією Конвенцією, захоплення полонених і широкомасштабне руйнування і привласнення власності, не віправдане воєнною необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно.

В силу положень ст. 31 Конвенції жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Згідно ст. 32 Конвенції Високі Договірні Сторони спеціально дають згоду на те, що їм забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові досліди, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поводження з боку як цивільних, так і військових владей.

Статтею 29 Конвенції передбачено, що сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поводження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Статтею 43 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року передбачено, що збройні сили сторони, що перебуває в конфлікті, складаються з усіх організованих збройних сил, груп і підрозділів, що перебувають під командуванням особи, відповідальної перед цією стороною за поведінку своїх підлеглих, навіть якщо ця сторона представлена урядом чи властями, не визнаними супротивною стороною. Такі збройні сили підпорядковані внутрішній дисциплінарній системі, яка, поряд з іншим, забезпечує додержання норм міжнародного права, застосовуваних у період збройних конфліктів.

Особи, які входять до складу збройних сил сторони, що перебуває в конфлікті (крім медичного і духовного персоналу, про який ідеться у статті 33 Третьої конвенції), є комбатантами, тобто вони мають право брати безпосередню участь у воєнних діях.

Статтею 44. Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року передбачено, що для сприяння посиленню захисту цивільного населення від наслідків воєнних дій комбатанти зобов'язані відрізняти себе від цивільного населення в той час, коли вони беруть участь у нападі або у воєнній операції, що є підготовкою до нападу. Однак у зв'язку з тим, що під час збройних конфліктів бувають такі ситуації, коли через характер воєнних дій озброєний комбатант не може відрізнати себе від цивільного населення, він зберігає свій статус комбатанта за умови, що в таких ситуаціях він відкрито носить свою зброю.

Статтею 51 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року передбачено, що цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

Напади невибіркового характеру заборонено. До нападу невибіркового характеру належать: напади, не спрямовані на конкретні воєнні об'єкти; напади, при яких застосовуються методи або засоби ведення воєнних дій, які не можуть бути спрямовані на конкретні воєнні об'єкти; напади, при яких застосовуються методи або засоби ведення воєнних дій, наслідки яких не можуть бути обмежені, як це вимагається згідно з цим Протоколом; і які, таким чином, у кожному такому випадку поражають воєнні об'єкти й цивільних осіб або цивільні об'єкти, не розрізняючи їх; напади, котрі, як можна очікувати, попутно потягне за собою втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб та шкоду цивільним об'єктам, або те й інше разом, які були б надмірними щодо конкретної і безпосередньої воєнної переваги, якої передбачається таким чином досягти.

Статтею 52 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року передбачено, що цивільні об'єкти не повинні бути об'єктом нападу або репресалій. Цивільними об'єктами є всі ті об'єкти, які не є воєнними об'єктами, як вони визначені в пункті 2.

Напади повинні суورو обмежуватися об'єктами. Що стосується об'єктів, то воєнні об'єкти обмежуються тими об'єктами, які через свій характер, розміщення, призначення або використання вносять ефективний вклад у воєнні дії і повне або часткове руйнування, захоплення чи нейтралізація яких за існуючих у даний момент обставин дає явну воєнну перевагу.

У разі сумніву в тому, чи не використовується об'єкт, який звичайно призначений для цивільних цілей, наприклад, місце відправлення культу, житловий будинок чи інші житлові будови або школа, для ефективної підтримки воєнних дій, передбачається, що такий об'єкт використовується в цивільних цілях.

Статті 3, 28 Конституції України передбачають, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

У подальшому, продовжуючи реалізацію злочинного плану, з метою створення приводів для ескалації конфлікту і спроби виправдання своєї агресії перед громадянами російської федерації та світовою спільнотою, 21 лютого 2022 року російською федерацією визнано «Донецьку народну республіку» та «Луганську народну республіку» незалежними державами.

22 лютого 2022 року президентом російської федерації, діючи згідно злочинного плану, до ради федерації направлено звернення про використання збройних сил російської федерації за межами держави, яке було задоволено.

24 лютого 2022 року о 05.00 год президентом російської федерації оголошено про початок військової операції на території України.

Після цього, підрозділами збройних сил російської федерації, на виконання злочинного наказу представників влади російської федерації, всупереч вимог міжнародного законодавства, зокрема: частини 4 статті 2 Статуту ООН, Декларації Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 9 грудня 1981 року;

резолюцій- № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміщення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить визначення агресії, здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України, та здійснено широкомасштабне військове вторгнення на територію України, яке триває до цього часу.

В ході даного вторгнення, підрозділами збройних сил та інших військових формувань російської федерації, в порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, здійснюються спроби окупації міст на території України, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння і військового обладнання. При цьому, вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищенні нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії російської федерації та її збройних формувань призводять до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

У зв'язку з цим, 24 лютого 2022 року Указом Президента України № 64/2022, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» на території України введено воєнний стан, який у подальшому продовжений.

У свою чергу, Потопальський Олег Васильович, будучи військовослужбовцем із числа командного складу управління «росгвардії» по Красноярському краю російської федерації, озброєним, в форменому одязі, включенному до складу одягнених у форму озброєних підрозділів регулярних військ російської федерації, тобто комбатантом, перебуваючи в штаті спеціального загону швидкого реагування (надалі СЗШР) «росгвардії», в який входили працівників СЗШР «росгвардії» з м. Красноярськ і працівників загону мобільного особливого призначення (надалі ЗМОП) «росгвардії» по Красноярському краю російської федерації, у загальній кількості приблизно 150-170 чоловік, серед яких були Гадалов Микита Сергійович, Малахаєв Олексій Сергійович та іншими невстановленими військовослужбовцями, разом з заступником командира ЗМОП по Красноярському краю Вейкколайненім Сергієм Валерійовичем та під безпосереднім керівництвом командира ЗМОП по Красноярському краю Казеічева Сергія Вікторовича, діючи за попередньою змовою групою осіб, маючи умисел на інші порушення законів та звичаїв війни, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у формі нападів

не вибіркового характеру на цивільні об'єкти і цивільне населення, поєднаних з умисним вбивством, маючи у підпорядкуванні військовослужбовців СЗШР «росгвардії», виконуючи бойові завдання на території України з 24.02.2022, приймали безпосередню участь у актах збройної агресії проти цивільного населення на території Київської області.

Так, 25.02.2022, у ранковий період доби, точного часу досудовим розслідуванням не встановлено, Потопальський О.В., будучи військовослужбовцем із числа командного складу управління «росгвардії» по Красноярському краю російської федерації, озброєним, в форменому одязі, включеному до складу одягнених у форму озброєних підрозділів регулярних військ російської федерації, тобто комбатантом, в штаті спеціального загону швидкого реагування (надалі СЗШР) «росгвардії», діючи умисно, спільно та узгоджено з Вейкколайненом С.В. та Казеічевим С.В., маючи умисел направлений на вчинення інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у формі нападів не вибіркового характеру на цивільні об'єкти і цивільне населення, поєднаних з умисним вбивством, за попередньою змовою групою осіб, перебуваючи на бойових позиціях по вул. Шевченка та вул. Свято-Покровській в смт. Гостомель Київської області, напроти ЖК «Чеський двір», неподалік від магазину ТОВ «ФОРА», розташованого за адресою: Київська область, смт. Гостомель, Гостомельське шосе, 1, діючи узгоджено з Вейкколайненом С.В. та Казеічевим С.В., на виконання злочинного наказу останнього, віддав протиправний наказ підлеглим Гадалову М.С., Малахаєву О.С. та іншим невстановленим військовослужбовцям у складі СЗШР «росгвардії» на напад не вибіркового характеру на цивільні об'єкти і цивільне населення, шляхом розстрілу цивільного населення та будь яких транспортних засобів, які рухаються по вул. Шевченка в смт. Гостомель Київської області в напрямку м. Буча Київської області з м. Києва і протилежному, у зв'язку з чим у Гадалова М.С., Малахаєва О.С. та інших невстановлених військовослужбовців у складі СЗШР «росгвардії», які перебували на вказаній території, сформувався кримінально протиправний, спільний з Вейкколайненом С.В., Потопальським О.В. та Казеічевим С.В. злочинний умисел.

У подальшому, 25.02.2022, в період часу приблизно з 08.40 год по 15.01 год, невстановлені в ході досудового розслідування військовослужбовці СЗШР «росгвардії», серед яких були Гадалов М.С. та Малахаєв О.С., будучи озброєними, в форменому одязі, включеному до складу одягнених у форму озброєних підрозділів регулярних військ російської федерації, знаходячись по вул. Шевченка в смт. Гостомель Київської області, напроти ЖК «Чеський двір», неподалік від магазину ТОВ «ФОРА» за адресою: Київська область, смт. Гостомель, Гостомельське шосе, 1, під командуванням Потопальського О.В. та на виконання протиправного наказу останнього і Казеічева С.В. щодо вчинення інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у формі нападів не вибіркового характеру на цивільні об'єкти і

цивільне населення, поєднаних з умисним вбивством, за попередньою змовою групою осіб, з наявної на їх озброєнні вогнепальної стрілецької зброї невстановленого виду, відкрили вогонь на ураження по 8-ми цивільним транспортним засобам, в яких перебували цивільні особи, що рухались по вул. Шевченка в смт. Гостомель Київської області в напрямку м. Буча Київської області з м. Києва і протилежному, а саме:

Близько 08.40 год по цивільному автомобілю марки «Skoda Fabia», номерний знак іноземної реєстрації ВНА ВV 46, що рухався по вул. Шевченко в смт. Гостомель Київської області, в напрямку м. Бучі Київської області, внаслідок чого водію даного транспортного засобу громадянину Німеччини Melins STEVE, 25.09.1978 року народження, спричинено тілесні ушкодження у вигляді вогнепального поранення голови та струсу головного мозку.

Близько 08.41 год по транспортному засобу «BMW 730I», державний номерний знак АІ 4326 НМ, що рухався по вул. Шевченка, смт. Гостомель Київської області в напрямку м. Київ, внаслідок чого водій вказаного транспортного засобу, громадянин російської федерації Гіголаєв Казбек Махарбекович, 04.03.1970 року народження, отримав тілесні ушкодження у вигляді вогнепальних поранень не сумісних із життям, від яких помер на місці.

Близько 09.25 год по транспортному засобу «Hyundai Sonata», з номерним знаком іноземної реєстрації 359-423 (АІ 3738 МР), що рухався по вул. Шевченка, смт. Гостомель Київської області, зі сторони м. Буча Київської області в напрямку м. Київ, внаслідок чого водій вказаного транспортного засобу Житарюк Павло Іванович, 21.03.1989 року народження, отримав тілесні ушкодження у вигляді осколкового поранення лівої нижньої кінцівки.

Близько 10.19 год по транспортному засобу «Chevrolet Aveo», з державним номерним знаком КА 5465 НТ, що рухався по вул. Шевченка, смт. Гостомель Київської області в напрямку м. Буча Київської області, внаслідок чого водій вказаного транспортного засобу Ушатенко Віталій Михайлович, 20.12.2000 року народження, та пасажир, що знаходилася на передньому сидінні вказаного автомобіля, Зверева Олена Олександровна, 31.01.2000 року народження, отримали вогнепальні поранення не сумісні з життям, від яких померли на місці.

Близько 10.51 год по транспортному засобу «ВАЗ 2107», державний номерний знак АА 2509 АК, що рухався по вул. Шевченка, смт. Гостомель Київської області в напрямку м. Київ, внаслідок чого водій вказаного транспортного засобу Власюк Андрій Володимирович, 22.12.1980 року народження, отримав вогнепальні поранення не сумісні із життям, від яких він помер на місці.

Близько 12.10 год по транспортному засобу «Volkswagen Golf», з державним номерним знаком АІ 2548 АВ, що рухався по вул. Шевченка, смт. Гостомель Київської області в напрямку м. Київ, внаслідок чого водій вказаного транспортного засобу Климов Андрій Іванович, 19.05.1980 року народження, отримав вогнепальне поранення лівого передпліччя, також у вказаному транспортному засобі на передньому пасажирському сидінні знаходився Яценко Юрій Олексійович, який в результаті обстрілу не постраждав.

Близько 14.38 год по транспортному засобу «ВАЗ 2106», з державним номерним знаком АІ 0275 ЕЕ, що рухався по вул. Шевченка, смт. Гостомель Київської області в напрямку м. Київ, внаслідок чого водій вказаного транспортного засобу Навозненко Ігор Михайлович, 22.04.1971 року народження, отримав тілесні ушкодження у вигляді пневмотораксу, численні вогнепальні поранення в області лівого плеча та передпліччя, ушкодження променевого нерву лівої руки зі зміщенням уламків.

Близько 15.01 год по транспортному засобу «Dodge Charger», з державним номерним знаком КА 3009 СМ, що рухався по вул. Шевченка, смт. Гостомель Київської області в напрямку м. Буча Київської області, внаслідок чого водій вказаного транспортного засобу Середа Катерина Василівна, 30.08.1988 року народження, отримала тілесні ушкодження у вигляді поверхневого вогнепального поранення спини та грудної клітини.

Отже, віддавши наказ на напад не вибіркового характеру на цивільні об'єкти і цивільне населення, в результаті чого вбито цивільних осіб, Потопальський О.В. порушив вимоги ст. ст. 51, 52 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І), від 8 червня 1977 року та ст. ст. 3, 27, 32, 147 Конвенції про захист цивільного населення під час війни, підписаний у м. Женева 12.08.1949 та ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І), від 8 червня 1977 року.

Таким чином, Потопальський Олег Васильович підозрюється у відданні наказу на вчинення інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаних з умисним вбивством, вчинених за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 КК України.

Одночасно підозрюваному роз'яснено, що відповідно до ст. 42 Кримінального процесуального кодексу України він як підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені Кримінальним процесуальним Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених Кримінальним процесуальним Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;

- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвали);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукуву діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;
- 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Крім того, підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Підозрюваний, який є іноземцем та ув'язнений, має право на зустріч з представником дипломатичної або консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

**Слідчий групи слідчих -
старший слідчий слідчого управління
ГУНП в АР Крим та м. Севастополі
старший лейтенант поліції**

Аліна МАШКІНА

**«П О Г О Д Ж Е Н О»
Старший групи прокурорів
у кримінальному провадженні -
начальник відділу
Київської міської прокуратури
«26» 09 2022**

Дмитро ТКАЧУК